

Az előfizetés ára:

1883 januártól egész évre . 8 frt.
fél évre . . . 4 frt.
negyed évre . 2 frt.
Előfizethető a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B. és társánál, Böhm M.** könyvkötőnél.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
1-szer 6 kr
2-szer 5 kr
3-szor 4 kr
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyilvánterben egy sor 10 kr.

Mr. jelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B. és társánál, Böhm M.** könyvkötőnél Király-utca-

Siklósi gazdálkodás.

Ismét egy szomorú tényt vagyunk kénytelenek regisztrálni, mely világot vet a megyei adminisztratívnyomoruság, lanyha, elnéző könnyelmű voltára. — E nagyközség, mely tetemes vagyon felett rendelkezik, úgy rendezi be — a megye felügyelete, ellenőrzése mellett a községi előjárói szervezetet, hogy az a község vagyonában szabadon gazdálkodhatik, — pusztítja a törzsvagyont és 15,000 frtot hűtlenül elkezelt. Éveken keresztül oly személyzet kezére van több száz-ezernyi vagyon bízva, — mert Vajda János hagyománya után bizonyára ily mennyiségre rug Siklós községében — melynek egyetlenegy tagja sem nyújt nemcsak vagyoni, de legkisebb erkölcsi garantiát sem, egyszerűen azért, mert tudatlan és vak pártemberek. Mert a mint az alább közölt — és a legbiztosabb forrásból eredő levél bizonyítja — a bíró, az ellenőr, valamint a pénztárnok előtt nem az volt a döntő, hogy Siklós város községének rendeltetéséhez mérten kezeltessék vagy éppen szaporítottassék, hanem az, hogy a függetlenségi párt dícső elvei a szent haza érdekében diadalra juttassanak. És a függetlenségi párt szent elvei csakugyan diadalra is jutottak Siklóson a község 15,000, sőt valószínűleg még több

ezer frtjának hazafias elkezeltése mellett. — De hát a kezelő függetlenségi pártiak azt gondolták, hogy ha hazafias tett volt a „csángó“ pénzeket a leghazafiasabb „Függetlenség“ tárczájában elhelyeztetni, akkor éppen olyan lesz Siklóson is, ha nem hazafi liberális pártbelieket is érdeklő községi vagyon a kizárólagos hazafiságu függetlenség-párti előjáróság zsebébe vándorol. — Szomorú dolog biz ez, hogy még olyan kérdésben is, mint a milyen az idegen vagyon becsületes kezelése — tehát a társadalom erkölcsi élete legelső követelményeinek teljesítése tekintetében is, a pártérdek az irányadó eszme. — De nem is lehet másként addig, míg a függetlenségi párt vezetői és saját organumának nincs egyéb feladatuk, mint a szótárban kikeresni azon epithethonokat, melyek minden tisztességet kizáró módon rádobálnak az uralkodó párt legkiválóbb férfiáira és az egész pártira. Ez a neveletlenség és durva gorombaság szerepe, melyet a függetlenségi párt organumai iparszerűen üznek, a tudatlan és együgyű tömeget önkénytelenül arra a gondolatra vezeti, hogy mind az a mit ő tesz az helyes és a „soverain nép“ érdekében minden bűnös tett hazafias tény. Ez a tan melyet mindennap vagy legalább egy héten egyszer a bujtogató és neveletlen függetlenségi párti sajtóból

magába szív, fertőzteti meg az együgyű nép erkölcsét, megzavarja a tisztességes és nem tisztességes felöli fogalmait és mintán ő van kizárólagos hazafinak hirdelve, bűnös tettei miatti felelősség alul — mert hiszen ő „h a z a f i a“ — már előre is felmentettnak érzi magát.

Erre a tanra vezethető vissza az a kör, mely a magyar társadalomban egy idő óta lappang és mely a legszentebb jogok oly gyakori megsértésében cynikus módon nyilatkozik.

És ez a tan a függetlenségi pártnak és közlönyeinek a műve. Minek csudálkozni azon, hogy Siklóson megtörtént a 15,000 frtnak a „h a z a f i a k“ általi elsikkasztása, mikor ők „Leib-journal“-jaikban a „F ü g g e t l e n s e g“-nek jól ismert ügyét is menthető eljárásnak olvassák.

Ha ilyen dolog Baranyában történik, mely a megyei rendszer daczára a legjobban adminisztrált megyék egyikéhez tartozik, akkor mi történhetik azon megyékben, melyeknek adminisztrációjára nem gondolhatunk annélkül, hogy Mongolia ne jusson eszünkbe.

A „Pécsi Figyelő“ majdnem minden számában olvastuk a siklósi függetlenségi párt azon óhaját, hogy **A n t a l Pál** szolgabíró ur a siklósi járásból továbbíttassék, nem

A „Pécs“ tárczája.

A nazarenusok Baranyában.

(Folytatás.)

Reánk „elvesztettek“-re szánandólag tekintenek, nem csak, hanem mint pokol fajzataival mindenemű összekötötést kerülnek. Úgy anyyira, ha egy nazarenus férfi nem képes feleségét is megnyerni saját új felekezetének, azt mint elkárhozottat, mint olyat, ki a bűn halálából feltámadni nem akar, szabadon elkergetheti magától s a nazarenus hitelvek szerint, nem köteles az illető az illyennel együttélni, de sőt szigorúan tiltva van, — hogy az ily rossz lélekkel a földi menyeyt élvezze.

Ha pedig pl. bíró uram, azt mondaná nekik, miért vagytok oly kevesen? miért öröködtök, miért tévelyegtek s miért hirdettek ti egy marok tudatlan dologkerülő nép, a nagy világgal szemben oly tanokat, melyeket az nem vall, sőt határozottan elítéli? rögtön megkapja kérdésére a választ, mely így hangzik: mert megvan írva, hogy „sokan vannak a hivatalosok, de kevesen a választottok,“ „s mert nekünk hatalom adatott mennyen és földön; és valaki, kit megkötözünk itt e földön, a mennyben is megkötözve lesznek és valakit megoldozunk e földön, oldozva lesznek a mennyben is.“

Ilyen formán, a mely már létező tör-

vényes házasságot ők az „elválasztottak“ itt e földön, feloldának, azaz érvénytelennek declarálnak: azérvénytelen lesz a mennyben is; és így csak az lesz törvényesen megkötött házasság, vagy bármi egyéb az élet boldogságára mélyen betolyó dolog a mennyben, a melyet ők itt e földön megkötendnek.

„Igen kéremásan, de hát egyszer azt tetszett mondaní, hogy a házasságot ők el-törülték, . . . hogy van hát, hogy mégis párosodnak“?!

— Igazsága van bíró uram, azt mondtam! De hogy félre ne érte a dolgot még a következőket is kell tudnia.

Ugyanis, a házasság ez előtt 20—21 évvel el volt törölve közöttük, egy schweici rendelet folytán, támaszkodva Máté 22. r. 30. versére, a hol a feltámadásról van szó. Jelesen a sadduceus felekezet tagadta a feltámadást és a testi feltámadás iránt megakarván tudni Jézus nézetét, azt kérdezték tőle, hogy vajjon azon nő, ki a Mózesi törvény szerint egymás után hét testvér atyáfinak volt felesége „a feltámadásnak idején melyiké leszén az asszonyi állat?“ Jézus pedig felelvén, mondá nekik: „tévelyegtek, mivel hogy nem tudjátok az irásokat, sem az Istennek hatalmát, mert a feltámadásnak idején feleséget nem vesznek, sem házasságra nem adatnak, hanem olyanok lesznek, mint az Istennek angyalai a mennyben.“

És a nazarenus bölcsék a feltámadást

az ő mostani új gyülekezetükbe leendő belépésükre alkalmazták; mert ők előbb a bűnnek halálában voltak s csak mikor megtértek, azaz nazarenusokká lettek, akkor támadtak fel új életre, a minthogy mi mindnyájan, kik nazarenusok nem vagyunk — tévelygők, ördög fiaí és meghaltak vagyunk ő szerintük, ők pedig olyanok, mint az Istennek angyalai a mennyben.

Csakhogy nagyon furesán néznek ám ki az ilyen nazarenus angyalok abban a sok czifra szoknyában, meg a sok drága öltözetben! valóban rájuk illenek a mester szavai: „tévelyegtek, mivel hogy nem tudjátok az irásokat és az Istennek hatalmát.“

Elég az hozzá, hogy ők egy időben a házasságot magok között, mint feltámadotaknál, megszüntették s hihető, vagy legalább feltehető, hogy onnét és akkor támadt felölök ama közhiedelem, mintha ők közösségben élének.

Hanem ezen házasság megszüntetésénél magok a tévelygők is csakhamar belátták, hogy bolondot tettek, mert igyekeztek azt mielőbb visszavonni, s a párosodást, a melyről Pál apostol így szól: „jobb házasságban élni, mint házasság nélkül égni“ — nagy kegyesen megengedték szent és ártatlan „én“-jöknek, természetesen a már említett értelemben. — Nevezetesen, ha valaki feleséget akar venni, ezen szándokát a gyülekezet véneinek tartozik bejelenteni, a kik azután keresnek neki nőt, még pedig nazarenus nőt, lett légyen annak már előbből, mig

olvastunk azonban a függetlenségi párt egyetlen egy tagjától sem olyant, mi helyi érdekű lett volna, és mi Siklós nagyközség pénztárára és házi kezelésére vonatkoznék.

Siklós nagyközségben rég idő óta de különösen Kossa Dezső ügyvéd vezerszereplése óta hangzott el azon nézet, hogy a községi és megyei választásoknál a függetlenségi elvek győzedelmeskednek, bár ki legyen is a községi képviselő testület és megyei bizottság tagja, csak a függetlenségi elvet vallja.

Csalódott azonban a párt, de leginkább csalódott a község, mely a nagy sikkasztás áldozata lón.

Siklós nagyközség vagyoni tekintetben oly gazdag, hogy egyetlen egy polgár — sem pótlékot, sem fogyasztási adót — nem fizetett, a község saját jövedelméből mindezt fedezte, sőt jövedelme egy részét meg is takaríthatta, sőt majdnem minden utaztát kikövezte.

Novák Péter ezeltől 6 évvel bírva választván, magasra törő szelleme nem nyugodott, kivitte, hogy az időközben elhunyt Vajda János hagyatéki vagyonán mintegy 70,000 forint polgári iskola állítatott és kivitte, hogy Siklós nagyközsége 50,000 forint ajánlott fel olyképp, hogy ennek 7% kamatját, 3500 forint évenként a polgári iskolásoknak átszolgáltatja.

Mily szép és nemes tett lett volna ha Vajda János végrendeletéhez híven egy községi, felekezet nélküli elemi népiskola állított fel. — El lett volna érve legalább a cél, a községi polgároknak vagyis az egyes felekezeti tagoknak az iskola fenntartása és a tanító fizetéséhez 8—10 frttal nem kellett volna járulni, és nem kellett volna az egyes tanítóknak az 1868. évi 38. t. cikkben meghatározott 60 gyermekre felül tanítani és végül nem kellett volna a tanítóknak havi vagy 1/4 évi fizetésükre hosszabb ideig várakozni.

Novák Péter bíró magasra törő szelleme azonban nem elégedett meg a polgári iskola felállításával, hanem Siklósban rendszeres kaszárnyát építtet, igen ő építtette, mert voltak kik tervet adtak és kik hajlandók voltak a lakytanyákkal sokkal szélszerűbben és csinosabban felépíteni, azonban ő a tervet el nem fogadta, hanem a kaszárnyát házilag építtette.

Kérdem szabad-e községi vagyonnal

szemben házilag építeni? Szabad-e egyes kisebb javításokat is házilag eszközölni?

Habár a község az önkormányzat önálló intézkedési jogánál fogva rendelkezik a községi vagyon felett, a vagyon, mely a község egyetemének tulajdonát képezi el nem tekozolhatja és tartozó köteleessége az előnyösebb feltételeket figyelembe venni és azokat elfogadni annyival is inkább, mert a községi törvény világosan rendeli, hogy a törvényhatóság jóváhagyása szükséges minden oly határozathoz, mely a községi vagyon elidegenítésére vonatkozik. Hogy a községi vagyon ingó és ingatlan lehet, azt vitatnom nem szükséges.

A községi háztartásra vonatkozó 1871. évi 18. t. cz. VIII. fejezete és az 1876. évi 5. t. cz. 32. 38. §§-ai értelmében a községi törzsvagyon esonkítatlannal fenntartandó — és a községi tőkepenézek hasznosítására ugyanazon szabályok tartandók meg, melyek az árvapénzek elhelyezésére fennállanak és végül a községnek ingó és ingatlan vagyona minden évben leltározandó — és a leltár a zárszámadáshoz csatolandó.

Kérdem a t. bíró urat, tudja-e, mi képezi Siklós nagyközség törzsvagyonát? a tőkepenézek az előirt szabályok szerint kezeltettek-e és végül készítettettek-e ekként leltár és csatoltatott-e a zárszámadáshoz? ha ugyan számadás történt.

A siklói községi pénztárból hiányzik ma 15—16 ezer forint, hova tűnt ez összeg el, ezt a község a bíró, helyettes bíró esküdt urak és képviselő testülettől számon kéri és követelni fogja az összeget; a bíró számolni tartozik, határozottan állított, hogy rendszeres kezelés és felügyelet mellett Deymek Frigyes pénztárnok ez összeget el nem sikkasztotta, az előjáróságot veszi a község felelősségre, mert a pénztári kezelés és számvitel fölött a bíró, mint a község feje gondoskodni tartozik; ő tartozik évenként a községi számadásokat elkészíteni és azokat a képviselő testület elé felülvizsgálat végett betérjeszteni.

Gyenes Kletus megyei főszámvevő küldetett ki a siklói számadások felülvizsgálatára, a vizsgálat kiderítette, hogy a hiány még 1878. évben vette kezdetét és ez idő óta a deficit folyton nagyobodik, végtelen hanyagság és rendtelenség, hogy a községi pénztárnál éveken át gyakorlatossék a sikkasztás különösen akkor,

midőn, mint tudomásomra jutott az 1878. évi számadást Szabó Károly ügyvéd vizsgálta át és terjesztette helybenhagyás végett a képviselő testület elé, ő küldetett ki különben 1878. évben is, azonban deficit felülvizsgálni nem tudott, — ő volt 3 éven át a pénztár vizsgálatára kiküldött bizottság tagja, ő azonban vagy soha sem vizsgálta a pénztárt, vagy egyáltalán nem értett hozzá, a mulasztás tehát őt is terheli.

Ezek után méltán várhatja Siklós nagyközség közönsége Antal Pál urtól, mint a siklói járás szolgabírájától, hogy az összes előjáróság felfüggesztésével a fegyelmi eljárás Novák Péter bíró és Deymek Frigyes pénztárnok ellen haldéktalanul elrendelendi, és mindkettőt hivatalától azonnal felfüggesztendi, a vizsgálatnak lesz különben feladata kideríteni, ki mennyiben követte el a sikkasztást és ki mennyiben nem teljesítette kötelességét és kinek mulasztása folytán állott be a nagymérvű sikkasztás.

Siklós nagyközség választó közönségéhez pedig csak egy szavam van, okuljon a multakon, és igyekezzék a nehány hét múlva megtartandó képviselő testületi és községi előjáróság választásánál oda hatni, hogy a megválasztandó képviselő testületi tagok és községi előjárók szüntelen férfiak és a község érdekét szívükön hordozó, és bármely pillanatba sikra szálló férfiakból jelöltessenek ki.

Isten önnelkkel polgártársak.

Dr. Darázszy Ödön.

Siklósról az ottani pénztár kezelés állapotáról más oldalról a következő értesítést vettük.

Gyenes Kletus megyei számvevő Siklós nagyközség számadásait és pénztárát alispáni kiküldetés folytán megvizsgálván, 15000 forintot meghaladó pénztári hiányt constaltál. — Nyilván való, hogy a hiány sikkasztás és hitlen kezelés folytán keletkezett. — A pénztárt kezelik Novák Péter bíró és Deymek Frigyes pénztárnok, sőt utóbbi időben egy esküdt szerepelt ellenőrként, — ki persze jó becsületes mester ember levén, soha se tartotta kötelességének a pénztári állásról magának meggyőződést szerezni, — mert ezért a bíró vagy pénztárnok megharagudott volna. Daczára, hogy a pénztári vizsgálat novemb. 24-én befejeztetett, mégis

nazarenus nem volt, törvényes férje, s bár nem mulhatatlanul kell neki ahhoz állnia de ezért mégis ritka, ki ellent mond, mert akkor az atyafiak ellen vétene ez pedig főben járó bűn! Ekkor aztán az erős atyafiak megáldják az illetőket s megszületik a nazarenus házasság!!

„Azután csak ennyiből állana az egész czeremoniájuk? Talán csak nem követik ezek a boldogtalan nazarenusok azokat a „baptisták”-at, a kik — már a mint egy alkalommal hallottam — még az eskütől is irtóznak s így a házasságuk is minden eskü nélkül történik?” . . .

— Sőt inkább, ezek is a baptistákkal egy és ugyanazon elveket vallnak. Hiszen mai napság már ugy áll a dolog, hogy e baptisták teljesen saját felekezetükbe olvasztották a nazarenusokat is. A különbség közöttük az, hogy a baptismus a törzs, a nazarenismus e törzsnek fattyu hajtása. S így nem kell csodálkoznunk azon, ha a nazarenusok ma épen úgy, mint hajdan a baptisták, kivonják magukat az uralkodó társadalmi rend alól, s ők maguk alkotnak egy új, amannál sokkal szentebb s az üdvösségre alkalmasabb világot.

Mert hát tudnunk kell ám azt is, hogy kik voltak azok a bap-, illetve anabaptisták és mit akartak? S nem kell összetévesztetni a mai nazarenusokat az ókor nazarensaival, mert ég és föld különbség létezik a kettő

között! Mig emezek tiszteletré méltó egyének valóban szent társasága volt, a kik sem Izrael házából nem akarták magokat kivonni, sem felforgatni a meglévő társadalmi rendet, sőt egyenesen a papok felügyelete alá tartoztak s nazireusságuk a nazireus fogadás teljesítése után megszűnt, s így külön felekezetet sem képeztek; addig a mai nazarenusok rombadönteni igyekeznek mindent, a mi eddig a természet örök s megdönthetetlen törvényein épült, s a szent irás igazságait nyakatekert értelmezéseikkel megcsufolják, tagadják a papság eszméjét, s ők a mihaszna, gyűlevész emberek teremteni akarnak új eget és földet. Epen úgy mint az anabaptisták, kik a betűhöz való szolgai ragaszkodásukkal a szentírás legegyszerűbb igazságait is elferdítették. Szembe álltak a reformátorokkal, kik az irás alapján figyelmzették az akkori elfajult világot, hogy: „a szabadságban, a melylyel Krisztus minket megváltott álljunk meg és ne kötelezzük magunkat szolgálatnak igájával.” (Gal. r. i.) és kivívták az emberiség közkincsévé a lelkiismereti szabadságot. De a mely szabadságot és az apostolnak emez igéit: „ne legyetek embereknek szolgái” (I. kor. VII. 23.) az anabaptisták csakhamar odaferdítették, hogy semmiféle jogot, törvényt, vagy felső hatalmasságot ne ismerjenek el. Tüzzel vassal pusztítottak mindenütt, mig nem Németországból kiszorítatván, Hollandiába menekültek, hol egyik

főnökük Leyden János messiának adta k magát, s azokat, kik őt ilyenül nem ismerték el, saját kezeivel öldökölte le. Mig több részint Helvetiában, részint Angliában kerestek s találtak menedéket; azonban erkölcs és államellenes tanai miatt ez országból is kiűzetek.

A vad, rajongó anabaptisták, azokat, kik hozzájuk önkényt vagy kényszerültségből átléptek, nem keresztelték meg, de újra bementették s innen nyerték „anabaptista vagyis újabemerítő” nevüket. Apostolaik, milyenek voltak: Münzer és Leyden a szentírásos kívül minden más könyvet maglyán égettek el. . . .

Irtózatosságot követtek el; s évek teltek el, mig őket az egyesült német hadak szét tudták verni. De végképen még sen enyésztek el. Egy katolikus pap Menő Simon állott élökre. Határozottan állította, hogy az ő egyházuk tagjai egytől-egyig szentek. Tagadta az anabaptistákkal való rokonságot s csak mint baptista lépett fel. E szentek talán visszaborzadva ama vértengertől, melybe őseik, az anabaptisták, fullasztották az országot; fegyvert nem fogtak, kivonták magokat minden állami hivatal alól s esküt nem tettek s a hozzájuk áttérő újra bementették. Csak a vér hiányzik, egyéb vonása, szakasztott mása az anabaptismusnak, bármennyire tagadják is. Oly országokban aztán, hol a katonaszkodás nem kötelezettség csak hamar sátozt

sem a bíró, sem a pénztárnok ellen büntetést meg nem indítottatott, sőt erélyeről ismert szolgabírák állásuktól őket még fel sem függesztette s mi több, miután a pénztárnok még meghívásra sem jelent meg a pénztári helyiségben — félvén talán a letartóztatástól, — a bíróval helyettesítette s a pénztári teendőket reá bízta. — Ezen intézkedés helytelen, mert a sikkasztás gyanúja nemcsak a pénztárnok, hanem a bíró ellen is irányulhat, mert a pénztárért első sorban a bíró felelős s a pénztár egyik kulcsa nála van s mert a bíró még eddig számadást nem adott s a sikkasztás ép ennek első évi bírósága alatt kezdődött 1878-ban. De ez nem minden! A bírói számadások legnagyobb részét oly kiadások képezik, melyek a képviselő testület által meg szavazva nem lettek, még is a bíró által utalványozottak. — A bíró esküdtjeivel együtt utalványozni csak 50 forint van jogosítva, még is a bíró saját fejtől ezerekbe menő vállalatokba boesátkozott s maga utalványozta egyszersmind az azokra fordított összegeket is. Ha szükségesek voltak a kiadások, úgy azokra legalább a képviselő testület utólagos helyben hagyását kellett volna kérni. Ezzel még nincs befejezve a bünlajstrom, mert hiszen Siklós nagyközségnek pénzét nemcsak a képviselő testület megkérdése nélkül elköltötték, hanem oktan kezelés folytán ezerekbe menő követelését el is vesztették, példa erre a Beni János-féle koresma bérlési ügy, hol Siklós nagyközség nem többet csak 1050 frtot vesztett. Persze ennek nem más az oka mint azok a tudományos képzettségű, értelmi fel-sőbbeségű s a szabad elvű pártához tartozó egyének kik évek hosszú során keresztül tétlenül nézték a függetlenségi pártnak vissza éléseit a községi választásoknál. Hiszen a függetlenségi párt mindent elkövetett csak hogy a hatalmat megtartsa magánál s oly emberekre választott Siklós nagyközség előjárói gyanánt, kik részint értelmi képzettségükkel fogva tudatlanok arra, hogy ily nagyközség ügyeit vezessék, részint pedig elég vakmerők arra, hogy félretéve a becsületet, virágzó nagyközségünket a „tönk” szélére juttassák. — De előttük csak a függetlenségi párt győzelme s nem a város jó léte lebeg! Sajnos! de ez legyen intés Siklós nagyközség szellemileg művelt polgárainak, hogy a községi választásoknál őket ne párt szempont vezérelje, hanem egyesülve iparkodjanak a községi állásokat

ütötték s számuk ma már mintegy 4 millióra rug. Az északamerikai szabadságharc alkalmán az azonban a közvélemény őket hazatérőknak bélyegezte meg, mert hazájuk védelmére fegyvert nem fogtak. . . . Csaknem az utolsóig a kivándorlott német családok alkotják e vallásfelekezetet, mely templomot nem épít, az egy vasárnapot kivéve, más ünnepet nem tart; a házasságot sem esküvel kötik, elég a puszta kézadás . . . épen úgy mint a nazarenusoknál!! Tessék most már elfogulatlanul összehasonlítani a mi nazarenusaink kuszált tanait a baptisták rendszerével s meg fog győződni bíró uram, hogy a két felekezet egy és ugyanaz.

„Már az igaz, hogy nem különböznek, sőt magam is a mondó vagyok, hogy a nazarenusok a baptistáktól tanulták el azt a sok mindenféle bolondságot. . . . Má' mi-csoda Istentelenség is már csak az maga, hogy még a hitös társával se akar meg-
esküdni, hiszen nincs annál a földkerekségen csunyább dolog, mint mikor az ember az asszonyval csak úgy bagó hitön . . . él. . . . Mindég irtóztam az ilyen embertől, még ha nem nazarenus is az. . . . Hej, pedig van ám a nem nazarenusok között is, úgy fönt, mint alatt elég olyan, a ki csak az asszonyra vonatkozólag nazarenus. . . . De hát aztán van a szent írásban arról említés téve, hogy az asszonyval nem szabad megesküdni? (Folyt. köv.)

oly egyénekkal betölteni, kik hivataluknak képesek meg is felelni. — Elvárja a közönség Baranya vármegye törvényhatóságától, hogy ezen sikkasztási ügyet éber figyelemmel kísérve a bűnösökkel az elsikkasztott s elkezelt összegeket megterített, s elvárja a bíróságoktól az erélyes vizsgálatot! (Mint utólag értesülünk a pénztárnok felfüggesztett.)

A pécsi ügyvédi kamara közgyűlése.

A pécsi ügyvédi kamara f. hó 25-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgya a közjegyzői törvény módosítása tárgyában az igazságügyminiszterium által a képviselőházhoz benyújtott törvényjavaslat elleni felterjesztés tárgyalása volt. Dacára a tárgy fontosságának, dacára annak, hogy e törvényjavaslat az ügyvédek kenyérkeresetének megrövidítésére irányul, a kamara területén lakó 170 és a város területén lakó 70 ügyvéd közül csak 18 jelent meg. — Hogy kívánhatják az ügyvédek, hogy a nagyközség v. törvényhozás sorsuk iránt érdeklődjék, midőn maguk is oly kevés érdekeltséget mutatnak az őket és működésüket oly súlyosan érintő ügynél. Bármily lépésnek, a melyet az ügyvédi kar tenni akar, csak akkor lesz hatása, ha fellépésük minél tömegesebben történik és a közösen érdeklő ügyekben solidaritást vállalnak.

Igaz, hogy a jelenlegi ügyvédi rendtartás vajmi csekély hatáskört enged az ügyvédi kamaráknak, de ezen csekély hatáskört is minden alkalomnál ki kell aknázni, különben, még ezt is megcsönkíthatják és elvonhatják.

A közgyűlés lefolyását következőkben adjuk:

Erreth János elnök üdvözlöi a megjelent csekély számú tagokat s előterjeszti, hogy a választmány azért tartotta szükségesnek a fenti tárgyban a közgyűlés összehívását, mert a törvényjavaslat ellen teendő lépések csak akkor lesznek nagyobb hatással és súlyal, ha azok az egész testület által támogattnak. Ezek után felolvastatott a törvényjavaslat szövege és indoklása úgy a választmány által indítványozott felterjesztés. E felterjesztés mely Pleininger Ferencz kamarai titkár kitűnő tollából ered, oly szépen és oly szakértelemmel van szerkesztve, oly alapos érveléssel támadja meg, különösen a közjegyzői kényszer behozatalát célzó intézkedését a törvényjavaslatnak, hogy az összes jelenlevők azt minden vita nélkül, egyhangulag mind általánosságban, mind pedig részleteiben elfogadták. — Határozatott, hogy a felterjesztés az országgyűlés mindkét házában, a miniszterelnöknek, az igazságügyminiszternek, az országgyűlési pártelböknek, az országgyűlési jogügyi-bizottság tagjainak, a kamara területén megválasztott országgyűlési képviselőknél, úgy az összes ügyvédi kamaráknak pártolás és hasonlépések megtétele végett meg fog küldetni. — Tekintve továbbá, hogy e törvényjavaslat nem csak az ügyvédek anyagi érdekeit sérti, hanem a jogkereső közönségnek, az iparosnak épen, mint a kereskedőnek kárára is van, a felterjesztés a pécsi kereskedelmi és iparkamarának pártolás és hasonlépések leendő felterjesztés végett fog megküldetni.

A felterjesztést egész terjedelmében közölni fogjuk.

Színház és művészet.

A színházlátogatás az utóbbi hetekben oly örövendes lendületet vett, hogy olykor már sokallanunk is kell, a mennyiben a ház nem ritkán oly tulságig megtelik, hogy a közönség mozdulni sem tud, a későn jövők pedig helyekre el nem juthatnak; örövendünk e különben megérdemelt pártolást már csak azért is constatalhatni, mert a „Színészek Lapja”, mely oly felette kicsinylőleg beszélt városunk s közönségünkről, már-már csak az országszerte uralkodó közönyről tesz jelentést, sőt a győri és felhévári igazgatóknak, hogy a bukás elől menekedjenek, cserét is ajánlott. Ugy látszik még sem mi vagyunk az utolsó s noha igazgatónk is panaszt emelt a színbizottságnál s annak intervenciálását kikérte, — mit mi a magunk részéről nem tudtunk helyeselni, mert nem szeretjük ez utolsó eszközt lejárni — még sem forgott fenn oly nagy ok, minket országvilág előtt diskreditirozni.

A heti műsor felette változatos volt s az előadások majd egytől-egyig méltók voltak első rangu színpadhoz. Előadásra került másodsor „A böregér”; vasárnap „Az ig-mándi kispap”; hétfőn mint újdonság „Rang és mód” Szigethi 3 felvonásos színműve, mi különösen kedvező fogadtásban részesült; kedden „A dragonyosok” harmadszor; szerdán Arányi Dezső jutalmára Beaumarchais vigjátéka „Figaro házassága”; csütörtökön pedig Strauss kellemes zenéjű operettje: „A furcsa háború.” Ez utóbbi előadásnál nem volt meg ugyan a hatásnak azon egysége, mihez operette előadásainknál szoktatva vagyunk, s ebből a zenekarnak is ki jut a maga része; mindazonáltal, ha összehasonlítást akarnánk tenni a mult évi előadással, úgy ez csak az ideire lenne kedvező, mert egyes partiek határozottan jobbak voltak, mint p. Pajor Emilia Violetája, ki tüzzel, vervevel énekel s játszott, Aradi Emilia (Elza) gyönyörűen előadott behelgő dalmái, Litzemayrer Sziid Artemisiája s Érczy Umbertója. Arányi mint Boldizsár és Boránd mint a marchese, játékbán szintén jobbak voltak; csak hogy fájdalom — egyiknek sincs hangja. A kiállítás minden dícséretet érdemel. Mindenkor telt ház, sőt Arányi jutalomjátékán oly annyira, hogy még az orchestert is kiüritették, mit közönségünk mindig rossz néven vesz, amennyiben ennek következtében a zenétől elesik s az est ezáltal kétségtelenül unalmassá válik.

Az orsz. daláregyesület választmánya, egy megenésítésre szolgáló magyar „király himnus” szövegkölteményre — miután az előbbi pályázat eredményre nem vezetett — ismételt nyilvános pályázatot tűz ki. Határidő 1883. évi decz. 25-ike; pályadíj száz darab 10 frcos arany. A szövegkölteménytől megkívánatik, hogy magyar versmértékű és es strofikus alakú legyen s hogy négy-nél kevesebb s hatnál több versszakra ne terjedjen. Az egyes versszakok 6—12 szótagu verssorok közt váltakozhatnak, úgy azonban, hogy az egyes versszakok sorai nyolcz sornál túl ne terjedjenek.

Ugyancsak az orsz. daláregyesület elhatározta, hogy a jövő évi orsz. dalárünnepély aug. 7. 8. 9. 10. és 11. napjain fog megtartani Miskolcz városában.

Tegnap ünnepelte a budapesti nemzeti színház Jókainé-Laborfalvi Róza asszony, az egykori ünnepelt színésznő jubileumát, azaz színpadra léptének 50. évfordulóját. Előadásra került „Coriolanus”, miben maga a művésznő „Volumnia” szerepét játszta. Az előadásban az egész személyzet vett részt. Már a darab első próbája is ünnepélylyé rögöntözött, mennyiben a nézőtér kivilágították s az egész személyzet a művésznőt, ki Ujházy és Gyenes kíséretében jelent meg, a földszített színpadon vi-

rággal s üdvözlő beszéddel fogadta. Az ünnepély lefolyásáról megemlékezni fogunk.

Szerdán lesz társulatunk drámai színész-nőjének, Dancz Nina asszonynak jutalmójátéka. Előadásra kerül a színlap hirdetése szerint „Korona és vérpád” dráma. A jutalmazandó oly annyira kedvence közönségünknek, hogy az bizonyára örömmel ragadja meg az alkalmat öt látogatásával kitüntetni, így tisztelének s elismerésének adván kifejezést, mit kiérdemelt az mindenkor törekedett. A jegyekre már elő lehet jeyezni a pénztárnál.

H i r e k .

Bírósági kinevezés. Ó felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére Rihmer Kázmér pécsi járásbíró albirót a dunavesei járásbíróhoz járásbíróvá nevezte ki.

Kinevezés. Dr. Karay Lajos pécsi kir. törvényszéki jegyzőt Ó felsége a kaposvári kir. ügyészséghez alügyészsévé nevezte ki.

Jótekmény adományok. A pécsi öngyűjtésnél az 1883. karácsonfa javára beérkezett Nmélt. Majláth Stefánia urnőtől 20 frt, Ngos. özv. Biedermann urnőtől 20 frt, Mgos. báró Bésán János urtól 20 frt, Morawitz Lajos urtól 2 frt, Stirling Mari urnőtől 2 frt, Erreth Teréz urnőtől 1 vég barchent. Összesen 1 vég barchent és 64 frt. Pécsen 1883. évi november hó 28-án Magyarly Roza elnök.

Helyreigazítás. Lapunk mult számában a bányatelepi iskolában kiűtött vörheny-járványról írtunk. E tárgyban most Dr. Czierer ker. orvostól a következő sorokat vettük: „A bányatelepi vörhenyri közleményét téves informatió nyomán közölte. — Ott vörheny járvány nem volt, az ott sporadice előfordult betegedések nem is haladtak meg az itt előfordultak, s a kór jellege szelid lefolyású. Az iskolát nem zárták be, csak 3 tanító lett contumaciába téve, mivel azok családijában vöheny eset fordult elő.”

A pécsi püsp. joglyceum tarári kara, követve a megyés püspök kegyur akaratát, az általa adományozott 30 db. cs. aranyat, egy jubileum alkalmából megmaradt 10 dbot 4 pályakérdés megfajtására jutalmul tüzte ki. Kitéztek a következő kérdések: 1) „Adassék elő röviden a magyar nyelv keletkezése és a várispánságok története.” 2) „Fejtsék ki rövid körvonalakban Magyarország Ausztriához való viszonya a jogtörténelem, tételes-jog és államelmélet szempontjából.” 3) „Adassék elő a magyar zálogjog történeti fejlődésében, jelen állapotában folytonos tekintettel a római jog idevágó elveire.” 4) „Állapíttassanak meg a vádrendszer alapfogalmai, tekintettel a magyar büntető eljárásról kelt törvényjavaslati tervezetre.” Pályadíj 10—10 db. arany. A pályaművek beadási határideje 1884-ik év szeptember hó 15-ike. Reméljük, hogy e pályázatot fényes siker koronázza.

A jogászhál rendezőbizottsága megalakult. Bálelnökké: Radics Elek választott meg. A rendezőség következőké alakult meg: Balás Elemér, Fáy Elek, Friedl Károly, Jobst Béla, Koszics Akos, Mihálffy Ernő, Peitler Imre, Princz Jenő, Reeh György, Rónaky Kálmán, Tukacs Fábán, Vágó Lajos, Vojnits L. Lukács, Vrutyák János.

A „Baranyamegyei hiv. tanítótestület” f. évi nov. hó 22-én gyűlést tartott, melyen Salamon József kir. tanfelügyelő, 72 rendes tag és több vendég volt jelen. Elnök beszámol az egylet mult évi ténykedéséről, nemkülönben a f. évben tartott III. orsz. tanító-képviselői közgyűlésben követett magatartásáról. Tudomásul vétetvén, Reberics Imrénnek, ki az orsz. gyűlésen a testületet képviselte, magatartásáért jegyzőkönyvi elismerés és köszönet szavaztatott. Liebbald

Béni a kormány által kinevezett gazdasági vándortanító érkezett a gyümölcsfák ültetési módjáról. Ezután Dezső Miklós Baranya-, Tolna- és Somogygyégy egy részére kinevezett borászati vándortanító bemutatón olvasott a borásatról. Harmadik előadón Szerdahelyi Adolf siklósi polg. isk. tan. szerepelt. Értekezésének tárgya a kisdodóvadás szervezése, általánosítása és minél több helyen — így kisebb községekben leendő mikénti felállításra volt. A javaslatához hozzászólt Salamon József kir. tanfelügyelő, ki elfogadja a felterjesztést, minthogy azonban a kisdodóvadás tehettek legtöbbet a magyarosítás érdekében, megtoldani kívánja még azzal, hogy az óvodákban a tannyelv mindenütt magyar legyen. A határozati javaslat ezen megoldással elfogadtatván, ily értelmű felirat szerkesztésével elnök és jegyző bizatnak meg. Elnök egy testületi egylegyelet alapítását hozza javaslatba. Tanfelügyelő ur ezen intézményt az egész megyebeli tanítóságra felekezeti választfai nélkül ohajtaná kiterjeszteni; mi közhelyességgel fogadtatván, az előzetes munkálatok, úgy az alapszabályok kidolgozásával: Salamon J. kir. tanfelügyelő, Reberics, Repich, Schneider és Borsy testületi tagok bizattak meg. Együttal elnök kiosztja az árvaházi gyűjtőveket, mely alkalommal Salamon J. kir. tanf. 10 frtot és Sziebert Nándor pécsi ügyvéd 6 frtot irtak alá. A testület a nevezett czelokra szintén 5—5 forintot utalványozott. Továbbá elhatározottat, hogy a gyűjtőveket fél év mulva, vagyis jövő május hóban beküldendők, akár eszközöltetett azokra gyűjtés, akár nem. A III. tanítógyűlésre kitézött tételek a jövő közgyűlésen fognak tárgyalatni. Az előadásra fölkértek: A népiskola és a közegészségügyi kérdésben Szavcska N; az olvasókönyv ügyében Fuchs Ádám; az ismétlő iskolák olvasókönyvéről Schmidt Boldizsár; a törtek tanítása a népiszkolában kérdésben referal Repich Vince; a felnöttek oktatása s magyar nyelv érdekében, arról értekezik Reberich Imre, a természetrajz tanításának anyaga és módszeréről Mihálovics Antal.

A földmivelés-, ipar- és keresk. miniszter az ország valamennyi gazdasági egyesületéhez a következő leiratot bocsátotta ki: A jelesb minőségű árpa vetőmag terjesztése érdekében intézkedtem az iránt, hogy a gazdasági tanítézetek és a liptóújvári földmives iskola telepein jó minőségű, nagyrészt az eredeti helyről importált árpa vettesék oly czélből, hogy ennek termése vetőmag gyanánt a gazdaközönségnek annak idejében átengedhető legyen. Ez eljárást, mely már az 1881. évben megkezdett, évről-évre ismételni szándékozván, mihez tartásul értesitem az egyesületet, hogy a tavaly beszerzett magvak ideit természet a gazdaközönségnek száz kilogrammonként a pénznek előleges beküldése mellett nyolcz forintnyi áron rendelkezésére bocsátom. Ennek fogva a gazdaközönség az egyesület által megfelelő módon értesítendő az iránt, hogy az alább felsorolt árpa vetőmag részletek az említett árt az illető gazdasági tanítézetek, illetőleg a liptóújvári földmives iskolához intézendő megkeresés utján kaphatók. A megkeresések sorrend szerint fognak elintéztetni, és egy gazdának egy fajtából kétszáz kilogrammnál több nem fog kiszolgáltathatni.

Ezt is nevelésnek nevezik. Helybeli polgári leányiskolánk egyik tanítója K. kisasszony, a következő esetből ítelve — ha egészen úgy van, mint a hogy városszerte beszélük — legalább is furcsa fogalommal bír — a nevelésről. Egyik nagyobb tanítványa — ugyanis — szerinte — vétett a fegyelem ellen, miért is büntetésül kiküldte a hideg folyósóra vékony ruháskájában. Ezt megtudták a szülők s kikérték az igazgató közbenjárását, hogy az ily egészségellenes büntetési mód ellen vesse latba hivatalos tekintélyét, mit ez természetesen meg is tett. A kisasszonynak e beavatkozás azonban nem tetszett s hogy jövőre nézve az

ilyenektől megkímélve legyen, a leánykát letérdepeltette egy Szűz-Mária kép elé s formaszere esküt tétetett vele, hogy soha többé el nem mondja sem szüleinek, sem másnak, mi történik az iskolában. A leányka azonban — úgy látszik — az eskü szentségéről nem bírt elmdé tiszta fogalommal, mert mégis csak előtáta a különös procedurát is. Nem akarjuk a t. tanítónő enevelési eszközt apostrofálni; de még is azt hisszük, elérkezett volna az idő, hogy e várossunkra nézve oly nagyfontosságú intézetet végezzék s a kívánalmaknak megfelelően szervezzük.

A „vöröskereszt-fő egylet” Dárdán következőké alakult meg. Elnökök: Starzyhowski Ferenczné, uradalmi főerdész neje, és Feldl István h. ügyvéd. Pénztárnok: Cserny Gyula plébános, jegyző: Nagy Gyula, körjegyző, válaasztmányi tagok: Stankovits Dömén, Jellachich Károlyné, Hölbling Györgyné, Majer Beláné, Feldl Istvánné, Kinneth Adolfné, Balaskó János, Majer Béla, Polgár Jenő, Hirsch Lajos. A rendes tagok száma: 85.

Rabló gyilkosság. Október hó 30-án történt feljelentés a siklósi kir. bíróságnál, hogy Konyhás János nagy tótfalusi jómódú gazda halva találtatott. A siklósi kir. bíróság értelmes vizsgálóbírája Sztreliecky Antal aljegyző a kiküldött orvossal a helyszínén megjelenvén, a kiküldött orvos constaltta, hogy a hullán külértszak nyomai látszanak, mert koponya esontjai ellévén törve, nyakán és torkán fojtás jelei mutatkoztak. A tapintatos vizsgálóbíró a vizsgálatot azonnal megkezdte s Fetter Károlyt azonnal letartóztatta, kinek pincejében a meggyilkolt legutolszor volt. A letartóztatás legfőbb indoka volt, hogy vérmók vezettek a pincejéhez. Vádolt Fetter Károly kihallgatása alkalmával tagadásba vette, hogy Konyhás haláláról tudomással bírna, azonban az ügyes és tapintatos vizsgálóbírónak sikerült őt kérdéseivel reá birni, hogy teljes beismerő vallomást tegyen, beismerésével egyttal megnevezte büntésait is, kik közt első helyen a meggyilkolt Konyhás neje említendő, ki Fetternek 200 frtot ígért, ha férjét láb alól elteszi. Vádoltak ellen tehát a gyilkosság, felbujtás és bünrészesség, rablás büntette miatt a vizsgálati fogság fentartásával a vizsgálat elrendeltetett, mert Fetter Károly a meggyilkoltnál talált 103 frt készpénzt elvette azon czélből, hogy azt magának megtartsa.

Tűz. Siklósról értesitenek, a mult esztörtökön d. n. 2 óraker Siklóson Sch. szappanyos házának szalmás fedele, melyben mülhelye volt elhelyezve, legett. A tűz a rosz kémény töszomszédságában keletkezett. Az épület biztosítva volt. E tüzesetnél, a hol több volt a néző mint oltó, ismét meggyőződünk, mily nagyon elkelne nálunk is egy önkéntes tűzoltó-egyesület. Tűzoltó szerek és úgy tudjuk egy kis pénz is egy ilyenü felosztott egylettől maradtak a város grizete alatt. A birtokosok érdeke tehát megkivánna úgy hiszem, hogy ez egylet mielőbb újból megkezdendő működését. A város lakósaiból bizonyára elég szép számmal vennének részt e czélserü egylet támogatásában. Kár, hogy intőz férfiak ezt nem méltatják figyelmükbe.

Üveg fényképek fog bemutatni egy utazó művész a király-utczai Berecz házban. A műsor 12 sorozatba van osztva, melynek elsője holnapról kezdve szerdáig látható. E sorozat egy svájci utazást állít elő. A ritka különlegességet ajánljuk megtekintésre. Látható naponta egész délelőtt s délután 3—9 óráig.

Karok nélküli művész. Unthan Ch. a karok nélkül született világhírű csoda begedű-és pistonművész legközelebb az itteni színházban fog fellépni. Unthan mutatványai mindenütt a legnagyobb feltűnést és esodálatot idézték elő s oly roppant tetszésben részesültek, hogy Páris és Londonban a művész előadásai alkalmával a színház alig volt képes a közönséget befogadni. A párisi „Figaro” pl. ezt írja: „Roppant feltűnést

keltett Unthan Ch. úr, a karok nélkül született hegedű- és piston művész, a „Chaletet” színházban. Unthan úr igen csinos fiatal ember, a lábaival oly biztonssággal és eleganciával játszik, mint a legkitűnőbb hegedűművész a kezeivel. A hangok tiszták és aművész technikája a legtökéletesebb. Ugyan e művészetet fejti ki Unthan Ch. ur a pisztonnal, midőn e hangszerit billentyűit lábujjaival igazgatja. Egyáltalában annyira pótolják e művésznél a lábak a karokat, hogy mint azt a tegnapi előadáson láttuk, azok segítségével nem csak eszik, iszik, kártyázik, de még puskából czebba is lö. Valóban a legérdekesebb látványok közé tartozik Unthan urat, hangszerit lábaival mesterileg igazgatva látni. Alig hihető ügyességgel játszott a művész lábaival hegedűn például egy ábrándot az „Ezred leánya”-ból, melyet akármely kitűnően iskolázott hegedűművész, kinek pedig karjai is rendelkezésre állanak, sem adhatna jobban elő. Ajánlhatjuk mindenkinek, aki hasonló különlegességek iránt érdeklődéssel viseltetik, hogy Unthan úr művészetéről magának meggyőződést szerezzen.

A pécsi szőlősgazdák egyesülete választmányának jelentése az egyesület évi működéséről.

Az alapszabályok értelmében van szerencsén az 1883-ik évben kifejtett tevékenységről a következő jelentést tenni.

A választmány kellő anyagi eszközök hiányában ez évben sem vehetett fel nagyobb szabású terveket munka-programjába, a felmerült feladatokat azonban ez évben hivatásához s tehetségéhez képest megoldotta s igyekezett megerősíteni azon álláspontot, a melyen az egyesület a körülménynek kedvezőbb alakulása után hathatós munkálkodást fejthet majd ki.

Ez év elején törekvésünk első célja volt az egyesület részére egy nagyobb szőlőt szerezni, mely az egyesület által kísérleti települ rendeztetett volna be s mely az egyesületi tagoknak szőlőszeti tanulmányok és tapasztalatok gyűjtésére, valamint szórakozásra is alkalmat nyújtani hivatva lett volna.

E célból több irányban tették kísérletek, míg végre a választmány e terv kivételről lemondani kényszerült, mert a célnak megfelelő egy ily telepet csak oly áron lehetett volna megszerezni, melynek fedezéséhez az egyesület pénzbeli eszközei oly csekélyek, hogy azok egy ilyen nagyobb teleprek rendes munkáltatására sem elégségesek. A választmány elajátta a tervet már csak azért is, mert nem akart avval az egyesületre egy olyan terhet hárítani, mely azt jelenlegi fejlődési, izmosodási stadiumában előreláthatólag feltartóztatta s csakhamar fel is oszlatta volna.

A választmánynak sikerült azonban az egyesület részére mégis egy telepet szerezni, mely a kísérleti célokra szintén alkalmas. Ugyanis Pécs sz. kir. város közönsége tulajdonát képező s a sziget-külvárosi iskola mellett levő, mintegy 1500 öl nagyságú s bekerített telkét kísérleti települ átengedte az egyesületnek és pedig teljesen ingyen.

E telepnek kettős célja lesz. Ugyanis egy részében a phyloxeranak ellentálló külföldi fajú amerikai szőlők neveltetnek, hogy ha netán szükség lenne rá, ide acclimatizált amerikai fajokkal rendelkezessenek a szőlősgazdák. A másik részében pedig a Pécssett található kiválóbb szőlőfajokkal foglalkozó kísérletek tételni, annak megállapítása végett, hogy mely szőlőfajok felülnek meg leginkább az itteni égáji, talaj- és termelési viszonyoknak.

A ministerium által az egyesületnek küldött amerikai szőlőmagvak e telepen el is vettek már tavaszkor. A kikelt szőlők a magok eredetiségében lesznek fentartva és szaporítva.

Egy Pécssett létesítendő szőlőmunkás

iskola tervéről hasonló okból kellett a választmánynak legalább egyelőre lemondani. A magas ministerium azonban figyelembe véve az egyesületnek e tekintetben tett többszöri felterjesztésében foglalt alapos érveket: Pécsre és vidékére egy borászati és szőlőszeti vándortanárt nevezett, kinek Pécs városa jelöltetett ki székhelyül. A vándortanár ur itten való működése bizonyára nagyban fogja pótolni egy pécsi szőlőmunkás iskolának régóta érzett hiányát. A választmány mindeztálat — mint említők — nem mondott le végkép a pécsi szőlőmunkásiskoláról, hanem azon lesz, hogy épen az ide kinevezett tanár ur által is documentáltassék az, hogy Pécsnek egy rendes szőlőmunkásiskolára csakugyan szüksége van.

Itt felemlítjük, hogy a választmánynak sikerült Dezső Miklós Pécsre kinevezett borászati és szőlőszeti vándortanár urat a fentemlített kísérleti telep berendezésére és a kísérleti munkák díjtalan vezetésére megnyerni. A foganatba veendő munkálatok megtekintésére s illetve kísérleti előadásoknál való megjelenésre a t. egyesületi tag urak mindenkor meghívást fognak kapni.

Nem mulaszthatjuk el e helyütt a t. egyesületi tag urakhoz egyuttal azon kérelmet intézni, hogy Dezső Miklós urat az egyesületi telepen kívül is teljesítendő misiójában szintén támogatni sziveskedjenek.

Ez év tavaszán felterjesztést intéztünk a magas ministeriumhoz, hogy Maas B. pécsi kertjében mult év őszén eszközölt phyloxera irtás újból ismételtessék, mert az első irtás olyan körülmények közt eszközöltetett, melyek az irtás sikerére alapos gyanút hagytak fenn.

A ministerium figyelembe véve az egyesület kérelmét, az említett telepek székéneggel való s újból leendő telítése céljából dr. Horvát Gézátt és egy tanárségétt Pécsre küldötték, kik is az egyesület megnyugtatására gyökeresen desiniciálták a Maas-féle kertet.

Phyloxera tehát — hála az egeknek — sem a városi kertekben, sem a szőlőhegyeken, mint arról az illetékes szakközégek meggyőződtek — nincs. S hogy e veszély továbbra is távol maradjon tőlünk, kívánatos, miszerint a szőlősgazdák e szőlővényige szállítására nézve fenálló tilalmat a legszigorubb lelkiismeretességgel respectálják s a köznépet e tekintetben ellenőrzik.

Az esetre, ha minden elővigyázat ellenére is, szőlőhegyeinkben netán mégis feltűnnék a phyloxera, az irtás és védekezés rögtönös és hathatós eszközzése érdekében több elvi megállapodást tett a választmány, melyek a netáni vész idejében a szőlősgazdáknak és a hatóságnak zsinormértékül ajánlatni fognak.

Az egyesület által az itteni viszonyok és kívánalmak tekintetbevételével szerkesztett s a kormányhatóság által immár jóváhagyott hegyrendőri szabályzat 1884-ik év január 1-én léptették életbe. Hosszas vajudás után ugyan, de végre mégis sikerült a pécsi szőlősgazdáknak ezen régi óhaját kielégíteni. A szőlőhegyeinkben a rend, a közbiztonság és közlekedési viszonyok tekintetében élénken érzett hiányok és fogyatkozások ezzel orvosolva lesznek. A választmány Pécs sz. kir. város tanácsánál lépéseket tett, hogy a hegyrendőri szabályzat életbeléptetéséül s főképp az ezen szabályzat folytán alkalmazandó hegyrendőri közegek kinevezésénél, valamint a bizalmi férfiak választásánál az egyesületnek kellő befolyása legyen.

Az egyesület által létesített borügynökség betöltése függöben hagyott, mert tervbe van véve, hogy az egyesületi borügynökség a kinevezendő hegybiztosra ruházassék, a mi sokkal gyakorlatibbnak ígérkezik, mint a jelenlegi ügynökség intézmény.

Az 1885-ben Budapesten rendezendő országos kiállításban való részvétet illetőleg választmány előleg megállapodott abban, hogy a pécsi boroknak a budapesti kiállításra való figyelmet keltő bemutatását az

egyesületnek egyik kiváló teendőjét fogja képezni.

Az ide vágó munkálkodás azonban — karöltve a pécskerületi kiállítási bizottsággal — csak a következő évben lesz megkezdhető.

Ez év folyamában többszöri felszólítást nyertünk az országos bortermelők egylettől, az orsz. pinceszövetkezet igazgatóságtól, valamint az orsz. mintapince vezetőségétől, hogy pécsi boroknak bizományi eladás végett az említett vállalatokhoz való küldése érdekében az itteni termelők közt propagandát csináljunk.

A választmány azonban nem találta szükségesnek, sem pedig az itteni termelők érdekében állónak, hogy e felirásokat figyelembe vegye.

A választmány és elnökség tevékenységét nagyrészen a kisebb jelentőségű és folyó ügyek elintézése is vette igénybe. A ministerium, a borászati kormánybizottság, hatóságok, intézetek, társalgatok s magánosok megkeresményei mindenkor gyors s kellő elintézést nyertek.

Az egyesületnek érkezett az év folyamában összesen 162 úggydarab. Az elnökség által elintéztetett 78 úggydarab.

Az egyesületi tagok száma ez évben 79. A tagságról most a 3 év lettelével lemondott 1, újonnan belépett 1.

Választmányi ülés összesen 8, szakülés pedig 3 tartatott.

A hit jutalma.

„Budapest. Tekintetes úr! Körülbelül egy hónapja, hogy megkezdtem a Brandt féle svájci labdacok használatát, azon hitben, hogy végre fötaláltam az engemet gyöttrő székrekedések arcanumát. E hitemet a legfényesebb eredménnyel igazolta is, mert azok használata egészségemet teljesen helyreállította. Nem mellőzhetem, hogy önmé és szeréért legmelyebb hálatam ki ne fejezzem. Tisztelője: Pottery J. nyugalmazott honvédezered, Nemzeti szálloda. (Brandt Richard gyógyszerész urnak Zürichben. Svájcz.)“

A Brandt R-féle svájci labdacok, mivel a vért tisztítják, a legtöbb krónikus betegségben, legjobb sikerrel használhatók.

E mindnyájunk által nagyrabecsült szert illetőleg szükséges arra ügyelnünk, hogy használatra a valódi labdacokat szerezzék meg. Minden doboz cimlapján kell, hogy Brandt Richard névalírása s a svájci fehér kereszt vörös mezőben meg legyen.

Egy doboz ára a gyógyszerárakban 70 krajczár.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felelős szerkesztő: Bodó István.

Nyilt-tér.*)

TEA a legjobb chinai és orosz, kilója: 4, 6, 8, 10, 12 és 16 frt, kimérve vagy díszes csomagocskákban.

RUM igen finom, egy lit. 1 frt 60, 2 frt és 2 frt 40 kr., úgy palackban 50, 75, 1.20 és 2.40 kr.— Legt. J. a. m. rum, ered. palackban 1 frt 80 kr.— Teasütemények angol és bécsi, úgy pozsonyi és gráci ketszertült nagy választékban ajánl:

Nick Károly Pécssett.

Megnyitása

az üveg fotográfia mű kiállításnak
(király-utca Berecz féle ház.)

Első sorozat.

Remek utazás a Svájczon keresztül a Montblanc megmászásával.

Bővebbet a falragaszok.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnek külön lakcímével is elvannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszra szükséges póstabélyeg beküldetik.

Egy jó családból származó leány egy családhoz óhajtaná jutni, hol kisebb gyermekeket tanítana és egyuttal a házi teendőket is végezné.

Az Anna utczában levő ház és kert együttvéve, vagy külön-külön szabad kézből eladó Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Tőke befektetésre és gyümölcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Egy 8. gymnasiumi osztályt sikerrel végzett s a jegyzői teendőkhöz jártassággal bíró fiatal ember mint jegyző segéd alkalmazást keres. — Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Pécsett budai-külváros Kisboldogasszony utca 13. sz. a. egy bolt bére adandó. 401.

Egy jó írással és hibátlan helyes írással bíró fiatal ember másolási vagy más munkát keres, melyet szabad óráiban mérsékelt díjazás mellett otthon végezhetne. A kiadóhivatal ad értesítést.

Kis-ter és ferencziek utca sarkán levő sütődében több tانونez vétetik fel. 463.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-ut alatt, jutányos áron eladó, vagy **haszonbérbe** vehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

Jó szakácsné kerestetik, kövegtetik hogy tiszta becsületes és értelmes legyen. Bővebbet a kiadóhivatal.

H I R D E T É S E K.

„Melbourne 1881.“ — 1. díj — „Zürich 1883.“

Zeneművek

4—200 darabot játszó; Expressionnal, Mandolinnal, dobbal, haranggal, castagnettel, éghangokkal, hárfával vagy anélkül.

Zeneszelenczék

2—16 darabot játszó; nacensaisek, szívarkatartók, swajezi házak, fénykép-albumok, írószeres, keztü dobozok, levélneszékek, virágtartók, szivaretuis, dohányszelenczék, dolgozó asztalok, palaczkok, söröspoharak, székek stb. Mindez zenével. Mindig a legjobb és legjobb, különösen karácsonyi ajándécul ajánlható.

J. H. Heller, Bern (Swájcz)

Csak közvetlen megrendelésnél biztosítatik valódiság; képes árjegyzék bérmentve.

100 legrészbb má 20000 Franc értékben a vevők között november 1-én aprilis végéig mint jutalom kiosztatik.

Broole József Budapesten

gép- és rostalemezgyára, külső váczi-ut.

Ajánlja legjobb

szerkezetű

kettős őrlőmalmaid

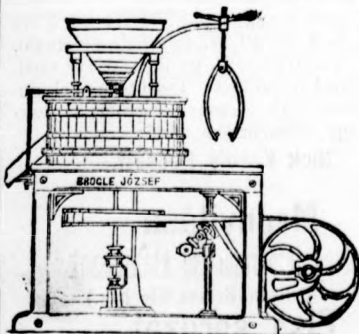
(szijhajtásra)

gabona-tisztítógépeit

(koptatóhoz)

malom-trienrjeit

stb. jutányos árak mellett.



443.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

317. sz.
b. v. 1883.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. pécsi kir. törvénysszék 5115/p. 1883. számú végzés által Reder Anna pécsi lakónő végrehajtató javára Wohlmutth Adám pécsváradí lakós ellen 250 frt tőke ennek 1883. évi július hó 7-ik napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 54 frt 98 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 5554 frt 10 kr-ra becsült fest. árú kelmék, fehér nyers vászon, indigó, ló, kocsí, mángoló, réz bogránés, festéktörő-mozsár, forma, kiskád, sertés, bor és vászonszáritó álványból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2374/p. 1883. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Pécsváradon alperes lakásán és pinczeházában leendő eszközlésére 1883-ik évi december hó 5-ik napjának délelött 10 órája határidőül kítűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fog.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Pécsváradon 1883-ik évi november hó 4-ik napján.

Gyimothy János
kir. bírósági végrehajtó.

467.

H I R D E T M É N Y .

A pécs-baranyai központi takarékpénztár

hivatalos helyiségét 1883. évi december hó 3-án saját, a Széchényi-téren 17. sz. alatt lévő Bazar-épülete I. emeletébe teszi át.

Pécsett. 1883. november hó 26-án.

464.

Az igazgatóság.

17732
1883.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Drescher Rezső végrehajthatónak Zsibrik község végrehajtást szenvedő elleni 122 frt 60 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében, az árverés a zsibriki 63. sz. tjkvben I. 569. hszsz. kisházás birtohra 34 frt, hszsz. szőlőre 312 frt, zsibriki 18. sz. tjkvben I. alatt 37. hszsz 20. sz. ház és 38. hszsz. kertre 473 frt ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi január hó 28-ik napjának délelőtti 10 órájaker Zsibrik bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-kát, vagyis 3 frt 40 krt, 31 frt 20 krt, 47 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. I-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. trszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi október hó 26-án tartott üléséből.

Decleva,

465

kir. törvénzségi jegyző.

16326. sz. 1883.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a helybeli közkorház jövő 1874. évi marha- és borjuhus, fűszer és egyéb apró cikkek, ugy a zsemlye, valamint a gyógyszeri szükségletének szállítása iránt f. é. december hó 6-án d. e. 10 óraker — városház-épület 2. emeletén lévő gazdasági tanácsnoki hivatalos helyiségben — zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árlejtés fog tartatni.

Felhivatnak ennél fogva a jelzett élelmiczikkek és gyógyszerek ellátására vállalkozni óhajtok, hogy az egyes szükségletek értékének megfelelő 10%-os bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat — minden egyes cikkre nézve külön — folyó évi december hó 5-ére d. u. 5 óráig, mint záros határidőben a polgármesteri hivatalnál adják be, a szóbelileg árlejtési kívánók pedig a kitűzött árlejtésen, szintén a szállítandó cikkek értékének megfelelő 10%-os bánatpénzzel megjelenni sziveskedjenek.

Egyuttal tájékozás végett megjegyeztetik, hogy a vállalkozási feltételek, ugy a szállítandó cikkek mennyisége, az árlejtés megtartásával megbízott Decleva Vilmos 1-ső aljegyző úrnál a hivatalos órák alatt tudhatók meg, s hogy utóajánlatok, avagy igényetek figyelembe vétetni nem fognak.

Pécs, 1883. évi november hó 26-án.



Pécs szab. kir. város tanácsa.

Nagy kiárulás.



Klein J. végkiárulása.



Kereskedésemtől végleg megválni óhajtván, elhatároztam egyuttal az üzlet teljes leszámítoltatását. Ennél fogva Pécsett, a „H a j ó” szállodában létező dusan felszerelt, a legújabb és divatszerű cikkekkel gazdagon ellátott nagyterjedelmű divatárú, selyem-, vászon és posztókereskedésemet  végkiárusítom. 

Midőn ezt a n. é. közönség, ugy tisztelt vevőim és ügyfeleim tudomására hozni szerencsém van, felhivom becses figyelmüket ezen vezetésem és felügyeletem alatt történendő végkiárusításra, mely bő alkalmat nyújt a legjutányosabb vásárlásra minthogy az árucikkek a lehető legolcsóbban,

jóval a beszerzési áron alul

fognak eladatni.

Pécs, 1883. október hó 15-én.

Legmélyebb tisztelettel.

A beszerzési áron alul

**Hoff János-féle
malátakivonat egész égi sör.**

Az általános elgyengülés, mell- és gyomor bajok, sorvadás, vérszegénység s az altesti szervek működési ellen. A legjobbnak bizonyult erősítő szer üdülőknek mindenemü betegségek után. Ára palaczkonkint 60 kr.

**Hoff János-féle
malátakivonat melczukorkák.**

Felülmulatlan a köhögés és elnyákosodás ellen. A számtalan hamisítások végett kék csomagolására és a valódi malátakivonat czukorkák védjegyére (a feltaláló arczképe) kell főleg ügyelni. Kék csomagok an 60, 30, 15 és 10 krral.

A gyógyanyag és az egészséget előmozdító készülékek b elföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdem oklevele.

A l á i r á s o k :

Ő felsége Viktoria angol királyné. — Királyi ő felsége az edinburgi herczeg. — Spenser a kiállítás elnöke. — John Erie Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark H. titkár.

**Hoff János-féle
koncentrált malátakivonat.**

Mell- és tüdőbajok, idült köhögés, hurut és gégefő-bajok ellen. Biztos siker s igen kellemes szer. Palaczkonkint 1 frral és 60 krral is.

**Hoff János-féle
maláta-csokoládé**

Testi- és idegyengeségben szenvedő egyéneknek felettebb tápláló és erősítő. Ez igen kellemes ízű, kiváltképen ott igen ajánlható, hol a kávé élvezete, mint nagyon izgató meg van tiltva. Egy negyed kilós csomag 1,80 kr., 90 és 60 kr. Egy fél kilós csomag 2 frral 40 kr., 1,60 kr. és 1 frral.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomor bajok, erőtlenedés, lesaványodás, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kitüntetve.

Alapítottatott 1847-ben.

A valódi maláta kivonat készítménynek feltalálója s egyedüli készítője :

Hoff János csász. kir. udvari szállító urnál, cs. kir. tanácsos.

Európa csaknem minden fejedelmének udvari szállítója. Bécs, I. gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8. — Gyári helyiség : Grabenhof, Bräunerstrasse 2.

Elismerő nyilatkozatok és megrendelések főbb és a legmagasabb egyéniségek részéről 1882-ben császári ő fensége Károly, Lajos főherczeg, Frigyes főherczeg, királyi ő fensége a valesi herczeg, Ligne herczeg, az oldenburgi herczegnő, a reussi herczegnő, Ferenczy kisasszony, királynőnk ő felségének felvasonője; Mária Valéria herczegnő királyi ő fensége angol nevelőnője, Metternich család, Clam-Gallas, Karácsonyi, Batthyányi, Rommer, Philippovics tábornagynagy, gróf Wurmbraund sat. sat. Ajánlva orvosi tekintélyek által, mint dr. Bamberg, Schrötter, Schnitzler, Granichstätt s számos más által Bécsben.

Öt legujabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítás Bécsből es a vidékről 1883. szeptemberben.

Sok százezeren, kikről már lemondtak, a Hoff J.-féle malátakészítm. által (malátakiv. egészségi sör) meglőnek mentve, egészségüket visszanyerték annak még ma is örvendeznek. (A felülditek saját szavai.)

Tekint. ur **Teljes egy évig** szüldöttem fájdalmas **gyomorhurutban és köhögésben**, hasztalan volt minden gyógyszer, míg csak az ön kitűnő Hoff János-féle malátakészítményeit nem használtam; néhány hónapja a köhögés tökéletesen megszűnt, étvágyam ismét megjött s egészségem az ön Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör által tökéletesen helyreállt. Fogadjja legforróbb köszönetemet. Egyidejűleg egy magyar nyelven írt köszönő-iratot mellékelek, szíveskedjék azt minél szelebb körben elterjeszteni.

Mező-Kovácsné

Dr. Nagy Alajos, plébános.

Orvosi gyógyelismervény.

Tekintetes ur! Van szerencsém önnök azon kellemes tudósítást tehetni, miszerint a Hoff János-féle maláta készítmények eddig még valamennyi betegnél, kik légzőszervi bántalmak, étvágyhiány s emésztési bántalmakban már régebb idők óta szenvednek, a legsikeresebbeknek bizonyultak, miért is felkérem önt, postai utánvét mellett „Guschal János urnak Brünben” ezim alatt, 28 palaczk malátakivonat egészségi sör és 3 zacskó malátacukorkának megküldésére.

Groittan, 1883. szept. 9. Mely tisztelettel Dr. Fröde József, gy. orvos.

Kérek postafordultával 60 palaczk Hoff János-féle jeles maláta kivonat egészségi sört.

Thurnambast kastély, október 4. 1883.

Grf. Auersperg Ervin.

Magas köszönő és elismerő irata du Mont bárónő ő méltóságának a Hoff-féle maláta kivonat egészségi sör sikeréről-

Hietzing, Bécs mellett, Január hó.

A malátakivonat egészségi sör és maláta csokoládé engem egészen kigyógyítottak egy bronchialis catarrusból. A maláta-bonbonoknak csillapító hatásuk van. E gyógymódot folytatom a zord időjárás befolyásai ellen s kérem küldjön nekem 28 palaczk malátakivonat egészségi sört, 5 csomag maláta-bonbont és 2 kiló maláta-csokoládét. Kötelező meleg köszönetem mellett maradok du Mont Marie bárónő sz. Batthyányi grófnő.

Főraktár: **Spitzer Sándor fia, Sipőcz István gyógyszerész, Nick Károly Pécs. Eszék : F. S. Thurner fia, Kaposvár : Lajpezig A., Szigetvár : Salamon Gy. gyógyszer., Mohács : Schlesinger M. Szegszárd : Hahn Ád.**

Ó V Á S ! Csakis valódi Hoff János-féle maláta gyártmányokat kell kérni a cs. kir. keresk. törvényeséknél Ausztria-Magyarországban bejegyzett jeggyel (a feltaláló arczképével.)

Páris. — London. — Budapest. — Grác. — Hamburg. — Frankfurt a Majna mellett. — New-York.

Kreiner és Krausz Pécs, Király-utca 5.

Van szerencsénk tisztelettel jelteni, hogy **divatáru üzletünket** nevezetesen megnagyobbítottuk, egyttal ajánljuk az őszi és téli saisonra gazdag választékú, újra berendezett raktárunkat, melyben a legdivatosabb és a legfinomabb izlésnek megfelelő **posztó, selyem, gyapju-szövetek, valódi francia Terno és Cahemire, legujabb szabású női köpenyek és kabátok** a legnagyobb választékban találhatók.

Ajáljuk továbbá a legelső gyárakból beszerzett nagy **vászon** és **asztali ruharaktarunkat**, kitűnő minőségű **szőnyegek** és **terítőinket**, valamint teljes **menyasszonyi kelengyeket**. — A bel- és külföldi legjobb gyárakkal fennálló igen kedvező összeköttetéseinknél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy sokkal jutányosabb árakat szabhatunk, mint bizonyos „Végkiárlások” s felkérjük a P. t. közönséget, hogy erről próba-vásárlás útján meggyőződést szerezni szíveskedjék.

440

Tisztelettel

Kreiner és Krausz.

Minták kívánatra díj nélkül küldetnek, levélbeli megrendelések azonnal és lelkiismeretesen teljesítetnek.